

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

De Secvndis Nvptiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

SACERDOTVM.

tere, in incerta, dubia, & periculosissima. De-
bebant & Episcopi considerare, qua conscientia
miseros homines tantis iuramentis obligare pos-
sint, cum Deus prohibuerit *x. Timoth: 4.* Cum
experientia publica testetur, talsa vouentes fieri
periueros, nec esse extra Coniugium honestè vine-
re, item cum talium fornicatorum cultus, aut
opera in templis, non placeant Deo, imò cum ta-
les impura sua vita, in aeternum exitium fra-
ntur. Sed ista surdis auribus cantantur. Auctori-
tas enim Pontificia, & amor voluptatum, &
metus periculorum memes & corda obcecant.
Sed quid filius Dei in nouissimo iudicio ad ista
dicet? Audies vroni.

DE SECVNDIS NVPTIIS.

Visum est docendi gratia, & de secundis
nuptiis pauca quedam subycere, ad cuitandos
veterum quorundam, & recentiorum errores.
Nam Tertullianus. Marcionis deliramentis fas-
cinatus, secundas nuptias in vniuersum reycit.
Nec est Origenes eis equus. Pontifex autem
Romanus, secundas nuptias Ecclesiasticis quoq;
personis adimit, imò abolet & primas.

Sed licitum esse pijs hominibus, absq; ordi-
nibus

B b A

nunt

DE SECUNDIS.

quam distinctione, hoc est siue laici illi sint siue Ecclesiastici, mortua priori coniuge, aut legitime separata, quae & pro mortua habetur, cum secunda vel etiam tertia, imò quoties necessitas exigat, legitime coniugium contrahere, ista rationes probant:

Quia Dei ista vox est, Erunt duo in carne una. Extincta igitur una coniuge, licet alteram ducere, ut & in eo coniugio, DVO sint in unam carnem. Matth. 19.

Quia Apostolus inquit: propter vitandam fornicationem, unusquisq; habeat uxorem suam 1. Corinth. 7. Id dictum, non tantum intelligendum est de statu ante ductam Coniugem. Sed si uxor mortua est, eadem Dei vox manet & sonat, ut etiam postea evitanda fornicationis causa, propria uxor ducatur.

Quia idem Apostolus clarè inquit: Lex homini dominatur, quanto tempore vivit. Nam quae sub viro est mulier, vivente viro alligata est legi. Si autem mortuus fuerit vir eius, SOLUTA est à lege viri. Igitur vivente viro vocabitur adultera, si fuerit cum alio viro. Si autem mortuus fuerit vir eius, LIBERATA est à lege, ut NON sit adultera si fuerit cum alio viro.

Roma:

NUPTIIS.

Roma: 7. Eadem autem est lex Mulieris & vi-
ri. Ergo secunda nuptia viri^q, sunt permissa.

Quia idem inquit: VOLO iuniores vi-
duas nubere, filios procreare, matres familias es-
se nullam occasionem dare aduersario ad male-
dicendum. x. Timoth. 5. Eadem autem lege &
maritus, orbatus sua coniuge, tenetur. Et vox
ista ad totam vitam hominis pertinet: Qui se
non continent nubant. Melius enim est nubere,
quam vri. i. Corinth: 7.

Quia Abraha & aliorum piorum exem-
pla, in sacris literis, extant, qui priori coniuge
mortua, aliam duxerunt.

Ex hisce rationibus, Ecclesia Christi recte
probat nuptias secundas, imò & tertias atq;
quartas, hoc est quoties necessitas exigat, modo
prior coniunx quam habuisti, vel sis mortua, vel
legitimè separata.

Rationes Tertulliani, sunt prorsus friuolæ
& ineptæ, ut:

Christus inquit: Erunt DVO in carnem
vnam. Quasi vero post mortem vnus coniugis,
ducta altera, non essent duo in carnem vnam.

B b 5. Nam

DE SECUNDIS.

Nam vult Christus, ne uno tempore plures, quam duae personae in Coniugio visant. Mortua autem coniunx, non est amplius tali pacto Coniunx, ut cum marito esset una caro, cui iuxta vocem diuinam adherendum esset derelicto patre & matre, sed fuit Coniunx & nunc viuens persona, soluta ac libera est à mortua persona. Illi igitur tantum dicuntur DVO in carnem unam, qui viuentes, iugo honesto Coniugij sunt copulati. Haec interpretatio nequaquam violenta aut falsa est, quia Apostolus Paulus tam luculenter suggerit atq; exponit Roma: 7. ut diximus.

Item inquit. Vna est Ecclesia, vnus sponsus, Cuius typus est Coniugium. Respondeo. Similitudines valent secundum quid. Idem autem Apostolus, qui hunc typum celebrat, diserte docet Rom: 7. Vxorem salutam esse à lege matrimonij, defuncto marito, & non peccare nubentem alij. Imo etiam in secundis nuptijs, ipse typus locum habet, quia & ibi DVO sunt in carnem unam.

Frigidius est, quod inquit: Deus unam duntaxat costam excerpfit ex latere Ade. Ergo vnica tantum nuptia sunt concessa. Respondeo, Illa ratio adificationis mulieris, non sancit legem
Con-

NUPTIIS.

Coniugij. Imò Apostolus Paulus, ut annotavi-
mus, secundas nuptias probat. Rom: 7. Hoc est
testimonium expressum ac divinum de secundis
nuptijs, quod quidem allegorijs illis longè est an-
teferendum.

Ineptius est, quod vir tantus non veretur
afferre. Christum tantum semel nuptijs interfuisse.
Nam id factum Christi, nulla firma conse-
quentia secundas nuptias, legitime factas, pro-
hibet.

Pontifex Romanus, tyrannide & supersti-
tione nunc obrinuit, ut Ecclesiasticis personis, &
prima & secunde nuptiæ sint interdictæ. Dam-
nat igitur in Ecclesijs reformatis iuxta verbum
Dei, tum primas, tum secundas nuptias sacer-
dotum. Sed potius audienda est vox Dei in S:
Paulo, quam vox auctoritatis in Papa.

Nugæ sunt mera, quod sit bigamia, si quis
Episcopus aut sacerdos, in Ecclesijs Christi sincere,
mortua priori contingit ducat alteram vel eti-
am tertiam, eadem necessitate compulsus. Sed
norunt omnes eruditi, Bigamiam dici, quando
quis uno tempore duas habet uxores. Ex Apo-
stolo autem constat, eum qui post uxorem in vi-
uis

DE SECVNDIS.

is manet liberatum esse à lege Matrimonij. Nam id tantum in hac vita durat. Ergo copulatio quoque, ulterius non obligat.

Et Canon 16. Apost: non est consentaneus doctrina Apostolica Rom: 7. Itaque, non subsistit, & merito subrepticus estimatur.

Non igitur dubium est, quin pii sacerdotes, ex Dei praecepto, si non sint praediti dono continentiae, debeant in Coniugio honesto vivere, & quod una extincta per Dei voluntatem, possint aliam honesta copulatione ducere. Blasphemias Antichristi usque, deique, facimus. Potior enim pijs mentibus esse debet, fauor Dei, & bona conscientia, nitens verbo Dei perspicuo, quam carnificinae conscientiarum, & scelera, quibus Deus offenditur, & salus animae in discrimen venit.

CONCLUSIO HV. ius tractatus.

Hac habui, quae per Dei gratiam hoc tempore, de Coniugio, Ecclesiae Dei communicanda putavi. Varios autem casus, & iudicia de eis, Consistorijs relinquo. In praesentia enim tantum visum est, illustrem de Coniugio doctrinam reperere.